

EDUKACJA I PROFILAKTYKA

Współpraca Centrum Szkolenia Policji ze Wspólnotą Anonimowych Alkoholików

podkom. Dorota Kozłowska

Zakład Służby Prewencyjnej CSP

Wspólnota Anonimowych Alkoholików w Polsce powstała już w 1974 r. Natomiast Biuro Służby Krajowej Anonimowych Alkoholików w Polsce zostało powołane w 1995 r. Biuro posiada osobowość prawną i reprezentuje Wspólnotę Anonimowych Alkoholików wobec osób prawnych i fizycznych. Fundacja prowadzi działalność gospodarczą wyłącznie w zakresie: wydawania i kolportażu literatury AA, biuletynu „Zdrój”, znaczków, pamiątek i medali opatrzonych symbolem – znakiem Anonimowych Alkoholików. Wspólnota Anonimowych Alkoholików nie pobiera za swoje działania żadnego wynagrodzenia i utrzymuje się z własnych, dobrowolnych datków¹.

W Polsce istnieje około 2700 grup Anonimowych Alkoholików, co oznacza setki spotkań w tygodniu, w dużych miastach jest ich kilkanaście lub kilkadziesiąt dziennie. A to oznacza również, że mityngi różnią się między sobą: miejscem spotkań, klimatem, scenariuszem spotkania, czasem trwania. Bo te spotkania tworzą ludzie, a ludzie są różni. Jedno jest niezmiennie – w każdym miejscu w Polsce i na świecie na spotkaniu AA są alkoholicy, którzy opowiadają o tym, jak alkohol wpłynął na ich życie, co zrobili, żeby sobie pomóc i jak żyją teraz. Za darmo, bezinteresownie². Spis mityngów Anonimowych Alkoholików w Polsce można znaleźć na stronie internetowej <https://spis.aa.org.pl/>. W czasie pandemii i lockdownu anonimowi alkoholicy niemal z dnia na dzień przeorganizowali swoje mityngi w spotkania online, wykorzystując do tego niemal wszystkie dostępne platformy internetowe i telefoniczne. Większość z tych powołanych *ad hoc* mityngów kontynuuje działania niezależnie od stopnia restrykcji związanych z epidemią koronawirusa. Obecnie polskojęzyczne mityngi online i telefoniczne można liczyć w dziesiątkach. Można się na nie zalogować bez ograniczeń i wcześniejszych zapisów na stronie internetowej <https://aa24.pl/pl/mityngi-on-line>, a spotkania z adnotacją „mityng otwarty” są dostępne nie tylko dla osób z problemem alkoholowym.

Warto też wiedzieć, że działa Infolinia Anonimowych Alkoholików: codziennie od 8.00 rano do 22.00 wieczorem pod numerem telefonu: 801 033 242. Kryzys związany z pandemią koronawirusa zasiał swoje żniwo wśród osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. W styczniu i lutym co prawda liczba połączeń na infolinię nie odbiegała od liczby tych połączeń w poprzednich miesiącach, ale już w marcu odnotowano wzrost telefonów na infolinię, natomiast w kwietniu przyrost o 100%. Co ciekawe, nie zawsze z infolinii korzystają uzależnieni. Często są to osoby, które nie radzą sobie z bliskim walczącym z nałogiem, np. pracodawcy, którzy nie mogą się dodzwonić do pracowników, zmartwione żony pijanych mężów, przestraszone dzieci pijanych rodziców³.

Historia współpracy Centrum Szkolenia Policji w Legionowie ze Wspólnotą Anonimowych Alkoholików

W związku z moim udziałem w marcu 2017 r. w konferencji dotyczącej przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ośrodku Wsparcia w Piastowie otrzymałam od jednego z przedstawicieli Biura Służby Krajowej Fundacji Anonimowych Alkoholików z siedzibą w Warszawie deklarację możliwości

EDUKACJA I PROFILAKTYKA. WSPÓŁPRACA CSP ZE WSPÓLNOTĄ AA

realizacji przez członków Wspólnoty nieodpłatnych mitingów informacyjnych na terenie CSP z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.

Formuła tych spotkań miała polegać na wygłoszeniu wykładu interaktywnego nazwanego mitingiem informacyjnym AA przede wszystkim wśród słuchaczy CSP i ewentualnie zaproszonej kadry dydaktycznej. Po wyrażeniu zgody przez kierownictwo CSP na zorganizowanie ww. spotkania podjęto współpracę, której koordynatorem się stałam.

Tematyka proponowanego wykładu korelowała z zakresem tematycznym programu szkolenia zawodowego podstawowego: JM02 JS10, tj. „Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie” oraz JM08 JS01, tj. „Rozpoznawanie i zapobieganie zjawiskom patologii społecznej” oraz z programem kursu specjalistycznego „PPwR”: zagadnienie nr 1, temat nr 2, tj. „Właściwe postępowanie w sytuacji ujawnienia przemocy domowej ze względu na charakter sprawy”.

W dniu 27 września 2017 r. w godz. 16.40–18.00 zorganizowałam w ramach Prewencyjnego Koła Zainteresowań Słuchaczy Zakładu Służby Prewencyjnej pierwszy taki wykład z udziałem słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego oraz kursu specjalistycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wygłoszony przez członków Wspólnoty AA wykład obejmował informacje na temat jej działalności, preambuły, historii, Programu Dwunastu Kroków oraz tradycji służb AA i literatury, natomiast terapeuta uzależnień z Nasielska, pani Maria Sierzputowska, wyjaśniła, czym jest choroba alkoholowa i jak można współpracować z AA, oraz omówiła metody i procedury działania mające na celu właściwe rozpoznanie zjawiska alkoholizmu oraz udzielanie skutecznej pomocy osobom, u których ten problem występuje. Realizatorzy przedstawili również historie osobiste, wobec których powyższe działania okazały się skuteczne, i udzielili informacji, gdzie można znaleźć Wspólnotę AA i nawiązać z nią kontakt (lokalnie). W spotkaniu wzięło udział około 140 słuchaczy.

W kolejnych spotkaniach w gronie zaproszonych prelegentów oprócz terapeutów uzależnień znaleźli się także czynni i emerytowani funkcjonariusze Policji – od szeregowego policjanta po policjanta pełniącego funkcję kierowniczą – którzy opowiedzieli swoje osobiste historie związane z problemem alkoholowym, szukaniem ratunku oraz wyjściem z nałogu, przy czym, jak sami mówią, mimo iż nie spożywają alkoholu już od kilku, kilkunastu lat, to będą

musieli przez resztę życia uważać, aby nie powrócić do nałogu. Były to niezwykle ciekawe, a zarazem poruszające historie nie tylko dla słuchaczy, co wiem z ich bezpośrednich relacji, ale również dla mnie. Zaskakujący, a nawet szokujący dla odbiorców prelekcji był fakt przyznania się przez członków AA do ich wieloletnich zachowań i skłonności związanych z uzależnieniem od alkoholu w tak dużym gronie osób. Można było być zaskoczonym, zszokowanym, ale to tylko pokazuje, że uzależnienie od alkoholu jest chorobą bardzo demokratyczną i dotyczącą przedstawicieli różnych grup zawodowych czy społecznych. Po wstępnym zdziwieniu przychodzi refleksja, jak dużą pracę nad sobą musieli wykonać, aż w końcu udało im się wydobyć z tej choroby, która zatacza bardzo szerokie kręgi społeczne i jest bardzo ciężka do zwalczenia. Na szczęście doświadczenie tych osób daje przykłady na to, że w umiejętny sposób można z nią żyć. Z perspektywy czasu i dzięki nabytej przeze mnie wiedzy na temat tego uzależnienia i działalności Wspólnoty AA wiem, że te – można powiedzieć – publicz-

**PREWENCYJNE KOŁO ZAINTERESOWAŃ
ZAKŁAD SŁUŻBY PREWENCYJNEJ**

ZAPRASZA
27 września 2017 r., godz. 16:40
do auli w budynku nr 40

kadre dydaktyczną,
słuchaczy szkolenia zawodowego
podstawowego SZP-3/17
oraz kursu specjalistycznego
z zakresu przeciwdziałania
przemocy w rodzinie PPwR-5/17
na miting informacyjny prowadzony
przez członków
Wspólnoty Anonimowych Alkoholików

W trakcie spotkania zostaną omówione **metody i procedury działania mające na celu właściwe rozpoznanie zjawiska alkoholizmu** oraz udzielanie skutecznej pomocy rodzinom, w których ten problem występuje. Realizatorzy planują między innymi przedstawić **historie z życia osób, wobec których powyższe działania okazały się skuteczne**, i udzielić informacji, gdzie można znaleźć „Wspólnotę AA” i nawiązać z nią kontakt (lokalnie).

Szersza wiedza dotycząca tego tematu zwiększy przygotowanie do zawodu policjantów będących na etapie startu zawodowego oraz wykonujących zadania z zakresu przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej.

Informacji udziela:
asp. Dorota Kozłowska, tel. służbowy: 34-00

Plakat informujący o spotkaniu w ramach Prewencyjnego Koła Zainteresowań.
Oprac. graficzne: W. Kaczańska, WWiP.

ne wyznania służą czemuś bardzo ważnemu. Pierwszy aspekt – psychologiczny – odnosi się do tego, że każdy z członków AA (w tym również policjanci) zrozumiał i przyznał się przed samym sobą, że choroba nie tylko dotknęła go jako jednostkę społeczną, lecz także wywarła wpływ na funkcjonowanie jego rodziny, środowiska pracy itd. Drugi aspekt dotyczy ich wewnętrznej potrzeby związanej z przynależnością do Wspólnoty, która podała im pomocną dłoń w trudnej chwili. Ta niesamowita wdzięczność, że ktoś im pomógł wrócić do normalnego życia, spowodowała u nich nieodpartą chęć niesienia „posłania” drugiemu człowiekowi. Tak, członkowie AA nazywają to, co robią „niesieniem posłania”, w którym wyraża się m.in. krzewienie wiedzy na temat Wspólnoty AA w celu udzielania realnej pomocy drugiemu, potrzebującemu człowiekowi. To etap już po rozpoczęciu trudnej drogi leczenia tej choroby i ciągłej wytrwałości w trzeźwieniu, podczas której gotowi są wreszcie przyznać się przed innymi ludźmi, że należą do grupy tzw. trzeźwiejących alkoholików.

Na spotkania w CSP może przyjść każdy słuchacz czy pracownik CSP, ale szanując anonimowość jako jedną z zasad Wspólnoty AA, na spotkaniach tych nie można robić zdjęć czy rejestrować ich w jakikolwiek inny sposób.

Na mityngach informacyjnych słuchacze zwykle byli aktywni, zadawali dużo pytań m.in. o formy pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, z którymi stykają się bezpośrednio w ramach obowiązków służbowych oraz w relacjach rodzinnych czy w gronie znajomych. W dyskusji poruszano również kwestię tych osób, którym dużo trudniej pomóc ze względu na to, że mieszkają poza granicami naszego kraju, w związku z czym szukano sposobu, jak udzielić im pomocy. Na uwagę zasługuje fakt, że grupy należące do Wspólnoty AA są obecne na całym świecie. Słuchacze otrzymują ulotki informacyjne i kontakt do AA, a osoby zainteresowane po zakończeniu spotkania mogą zostać i porozmawiać osobiście z członkami Wspólnoty.

Wyrażam głęboką nadzieję, że szersza wiedza nabyta podczas zorganizowanych na terenie CSP spotkań dotyczących uzależnienia od alkoholu zwiększy przygotowanie do zawodu policjantów będących na etapie startu zawodowego oraz wykonujących zadania w komórkach organizacyjnych w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej. Jako nauczyciel i opiekun dydaktyczny prowadzący zajęcia na szkoleniu zawodowym podstawowym i kursach specjalistycznych zawsze bardzo zachęcam słuchaczy do uczestnictwa w tego rodzaju formie szkolenia, gdyż spotkania te są źródłem cennych wskazówek dotyczących realizacji interwencji wobec osób nadużywających alkoholu oraz oczekiwań wobec interweniujących funkcjonariuszy. Rozwijają też u policjantów poczucie empatii, cechy niezwykle pożądanej w postawie „interwenta” oraz znacząco wpływają na podniesienie u nich poziomu rozumienia ważności tej tematyki. W rezultacie można oczekiwać, że spotkania te zwiększą wiedzę słuchaczy, uwarzą ich na dramaty ludzkie związane z uzależnieniem od alkoholu, co tym samym podniesie ich kwalifikacje zawodowe.

Myślę, że w pewien sposób (choć nie było to od początku idea przyświecającą organizowaniu tych spotkań) mityngi te wpisują się w profilaktykę uzależnień samych policjantów jako przedstawicieli tzw. zawodu wysokiego ryzyka. Wykonywanie czynności pod wpływem dużej presji czasu i zagrożenia bezpieczeństwa osobistego, a co za tym idzie – ogromnego stresu – może wywoływać negatywne skutki dla organizmu i rodzić różne pomysły na jego redukcję, zwłaszcza gdy stres ten jest długotrwały i intensywny. Wiedza na temat szkodliwości nad-

używania alkoholu (w celu m.in. rozładowania stanu napięcia emocjonalnego) dla życia osobistego, społecznego oraz zawodowego przekazywana z ust ludzi doświadczonych tym problemem ma czasami dużo większy walor profilaktyczny niż najlepszy wykład teoretyka.

Warto wiedzieć, że wspólnota AA realizuje zajęcia dydaktyczne ze studentami wielu wyższych uczelni, m.in.: Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Akademii Pedagogiki Specjalnej, Uniwersytetu Warszawskiego, a także w Centralnym Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu, Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej w Kulach i Ośrodku Szkolenia Policji w Sieradzu. Ponadto Wspólnota AA nawiązała kontakty z Komendą Stołeczną Policji, Komendą Główną Policji oraz jednostkami terenowymi Policji w kraju w zakresie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Aktualnie ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju mityngi te zostały zawieszono do odwołania, natomiast gdyby sytuacja uległa zmianie, o planowym przedsięwzięciu będą informować umieszczone na terenie CSP plakaty.

Inna aktywność CSP związana ze Wspólnotą AA

Spotkanie Przyjaciół AA w Regionie AA „Warszawa” – „Kawa z AA”

W dniu 14 czerwca 2018 r. w godzinach 12.00–14.00 przy ul. Kolskiej 2/4 w Warszawie odbyło się spotkanie „Kawa z AA”. Organizatorem był Region AA „Warszawa” oraz Biuro Służby Krajowej AA, a zaproszeni goście – profesjonalistami różnych dziedzin na co dzień mający styczność z alkoholikami. Gości powitał Dyrektor BSK, który krótko omówił kwestie organizacyjne. Nawiązał do 83. rocznicy powstania Wspólnoty Anonimowych Alkoholików w USA. Zaznaczył, że rocznica jest ważna także dla AA w Polsce – jako części światowej Wspólnoty. Zaznaczył, że jest to pierwsze tego typu spotkanie na poziomie regionalnym i wyraził nadzieję, że zapoczątkuje ono spotkania cykliczne w podobnej formule. Zaproponował luźną formułę spotkania, która pozwoli na swobodną wymianę doświadczeń, a także na omawianie najważniejszych problemów. Należy zaznaczyć, że od samych początków AA bardzo ważna jest współpraca z osobami z zewnątrz, z przedstawicielami bardzo różnych środowisk, np. dziennikarzami, finansistami czy społecznikami, którzy w USA przyczynili się do rozpropagowania Wspólnoty i jej szybkiego rozwoju.

Następnie moderator spotkania przedstawił plan i proponowane cele, tj.:

- 1) współpraca AA z profesjonalistami;
- 2) zapoczątkowanie cyklu spotkań i wymiany doświadczeń;
- 3) propozycje tematów tego typu spotkań w przyszłości.

Poprosił o przedstawienie się wszystkich zaproszonych gości oraz o krótką informację o swojej współpracy z AA, jej rodzaju lub oczekiwaniach dotyczących przyszłej współpracy. W spotkaniu wzięło udział 49 osób zaproszonych spoza Wspólnoty AA. Wśród profesjonalistów byli obecni reprezentanci różnorodnych instytucji z Warszawy oraz miejscowości województwa mazowieckiego, m.in.:

- Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej;
- miejskich i gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;

EDUKACJA I PROFILAKTYKA. WSPÓŁPRACA CSP ZE WSPÓLNOTĄ AA

- jednostek pomocy społecznej urzędów miast i dzielnic;
- placówek i ośrodków leczenia uzależnień od alkoholu;
- Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego;
- Policji (w tym CSP);
- Straży Miejskiej;
- kuratorów zawodowych;
- zakładów karnych i aresztów śledczych;
- zakładów poprawczych;
- kościołów i duchowieństwa,

a także profesjonaliści niezależni: psychologowie, pedagodzy i inni współpracujący z różnymi instytucjami oraz przedstawiciele Wspólnoty Al-Anon.

Większość przybyłych profesjonalistów ma już krótsze lub dłuższe doświadczenia współpracy ze Wspólnotą AA. Zazwyczaj dotyczą one organizowania spotkań informacyjnych, umożliwienia niesienia „posłania” do pacjentów lub osadzonych w zakładach karnych, aresztach śledczych czy zakładach poprawczych. Często również w budynkach poszczególnych instytucji odbywają się mityngi AA. Niektóre osoby od wielu już lat współpracują ze Wspólnotą AA, mają bardzo dobre doświadczenia i stąd ich obecność również na tym spotkaniu. Część osób zadeklarowało swoją sympatię dla Wspólnoty AA, kierowanie do niej np. pacjentów, ale bez ścisłego osobistego kontaktu z AA lub dopiero na etapie początkowym nawiązywania współpracy. Poprzez to spotkanie mieli nadzieję tę współpracę zacieśnić.

Następnie głos zabrał pan Robert, który przedstawił również krótko historię współpracy AA z profesjonalistami, podkreślając, jak znaczny wkład w rozwój Wspólnoty włożyli m.in. lekarze, dziennikarze oraz działacze społeczni. Przypomniał kamienie milowe w społecznym postrzeganiu AA, takie jak artykuł Jacka Aleksandra z 1941 r., a w Polsce artykuł Wiktora Osiatyńskiego *Grzech czy choroba* z 1985 r. W okresie powstawania Wspólnoty AA to również z niealkoholikami konsultowane było 12 kroków AA. Następnie omówił podstawowe zasady postępowania Anonimowych Alkoholików w kontaktach zewnętrznych. Poinformował, że jedynym celem Wspólnoty jest nieść „posłanie” AA innym alkoholikom, ponieważ tylko na tym się znają jako Wspólnota. Dlatego na mityngach otwartych mile widziani są wszyscy zainteresowani. Zgodnie z przedstawionymi informacjami członkowie AA nie angażują się w inne inicjatywy, co wynika również z tego, że nie znają się na pomocy w innych uzależnieniach. Wspólnota chętnie współpracuje z profesjonalistami i instytucjami pomagającymi alkoholikom, pod warunkiem jednak, że respektują ich zasady. Anonimowość, szczególnie wobec mediów, stanowi gwarancję bezpieczeństwa dla Wspólnoty AA oraz wyraz pokory własnej. Wspólnota zdaje sobie sprawę, że niektórzy jej członkowie świadomie lub nieświadomie łamią tradycje AA. Nawet wtedy jednak nikt ich nie może i nie chce wyrzucać w imię być może najważniejszej dla przetrwania Wspólnoty AA tradycji – tradycji jedności.

Następnie poprosił powierników klasy A obecnych na spotkaniu o krótkie wypowiedzi na temat dotychczasowej współpracy z członkami AA i Wspólnoty jako całości. Pani Hanna Ostrowska-Biskout – specjalista terapii uzależnień, opowiedziała o swoich doświadczeniach z pracą z jednym z członków Wspólnoty AA. Zaobserwowane zmiany zachodzące w tym człowieku, który początkowo był również jej pacjentem, takie jak: pokora, spokój ducha, umiejętność słuchania, pozwoliły jej zrozumieć działanie Wspólnoty oraz Programu 12 kroków AA. Jest on również

dobrym pośrednikiem ze Wspólnotą AA oraz pomaga cierpiącym alkoholikom, szczególnie wówczas, gdy potrzebna jest pomoc natychmiastowa, której instytucje często nie mogą udzielić.

Pan Paweł Suski, inny powiernik klasy A, opowiedział o swoich pozytywnych doświadczeniach ze współpracy z AA w służbie więziennej. O ile na gruncie zawodowym i finansowym, jako działanie społeczne, współpraca taka może nie przynosić dodatkowych profitów, o tyle w sferze duchowej czy też osobistej daje wiele satysfakcji. Mógł obserwować rozwój grup AA w zakładach karnych oraz postępy osadzonych realizujących Program 12 kroków AA. Razem ze Wspólnotą m.in. ma możliwość nieść „posłanie” AA do zakładów karnych na Białorusi, pokazując tamtejszym służbom więziennym wpływ AA na pracę z uzależnionymi więźniami, pomagając organizować mityngi w zakładach karnych i przekazując doświadczenia ze współpracy na linii AA – profesjonalści.

Powiernik pan Jurek Rećko opowiedział o najważniejszych sprawach zawodowych, które pojawiały się we współpracy z AA, w jego przypadku również w służbie więziennej. Przede wszystkim zaznaczył, że po 25 latach współpracy ze Wspólnotą nie wyobraża sobie pracy z osobami uzależnionymi bez AA. Szczególnie ważne jest, aby w instytucji współpracującej z AA była osoba zaangażowana, która będzie zabiegała o te kontakty, będzie umiała wyjaśnić zasady takiej współpracy oraz, co najważniejsze, przekonywać do niej kierownictwo placówki.

Drużną część spotkania poświęcono była odpowiedziom na pytania ze strony zaproszonych gości. Jedną z profesjonalistek poruszyła sprawę podejścia do zasad AA, w szczególności tego, czy ona jako niealkoholiczka może promować działalność Wspólnoty. Niektórzy z uczestników AA, z którymi się zetknęła, sugerowali jej bowiem, że jest to niewłaściwe postępowanie. Poinformowano, że niealkoholików tradycje Wspólnoty AA nie obowiązują i profesjonalści mogą postępować, jak chcą i zgodnie z własnym sumieniem. Dr Bohdan Woronowicz dodał również, że on od 37 lat informuje o Wspólnotcie AA i nigdy nie było z tym problemu, jest to jak najbardziej właściwe postępowanie.

Przedstawicielka kuratorów zawodowych z Legionowa poruszyła kilka kwestii związanych z rolą Wspólnoty w swojej pracy zawodowej. Zauważyła, że w ramach rozwoju zawodowego ma dostęp do dużej liczby szkoleń związanych z uzależnieniami, które dają wyczerpującą wiedzę teoretyczną, natomiast odczuwa brak bezpośredniej współpracy z AA. Stąd pytanie, w jaki sposób lepiej i dokładniej zrozumieć, na czym polega trzeźwienie w AA. Zwróciła też uwagę na fakt, że mniejsze miejscowości mogą borykać się z problemem komunikacyjnym pacjentów („do Warszawy na mityngi nie będę jeździł”). Natomiast inne formy wsparcia w mieście, jak ośrodki i poradnie terapeutyczne wydają się niewystarczające.

Pani Hanna Ostrowska-Biskout wskazała, że nie ma lepszego sposobu na poznanie AA niż uczestnictwo profesjonalistów w mityngach otwartych AA. Wtedy też, mając osobisty kontakt ze Wspólnotą, można ją bardziej wiarygodnie przedstawiać pacjentom i zachęcać do pójścia na mityng. AA ma również ważną zaletę czysto „techniczną”: instytucje pomocy dla alkoholików są uzależnione głównie od dotacji NFZ lub innych źródeł, natomiast do AA można przyjść zawsze, nie trzeba oczekiwać na zapisy, a uczestnictwo w mityngu jest bezpłatne. Bywa to o tyle istotne, że w przypadku niemożności zapewnienia cierpiącym natychmiastowej pomocy instytucjonalnej AA może być jedyną alternatywą.

Dr Bohdan Woronowicz opowiedział o sposobie, w jaki on prowadzi szkolenia na temat alkoholizmu. Ma zwyczaj oddawać część czasu zaproszonym przez siebie Anonimowym Alkoholikom, dzięki czemu słuchacze (np. lekarze) mogą dowiedzieć się o chorobie od strony praktycznej, tj. alkoholika, i o roli, jaką w procesie trzeźwienia odgrywa AA. Wydaje się to dobrym sposobem na przybliżenie Wspólnoty i na pokazanie pozytywnego wizerunku „trzeźwego alkoholika”, ale także – dzięki świadectwom Anonimowych Alkoholików – na ukazanie skali problemu oraz tego, że dotyczy on każdej grupy społecznej.

Pani Ewa Wojdyłło-Osiatyńska – doktor psychologii i terapeuta uzależnień, powiedziała, że zajmując się urzędowo alkoholizmem, nie zawsze można znaleźć czas na bezpośredni kontakt z AA czy bywanie na mityngach grup AA w okolicy. Sprawdzonym narzędziem jest kontakt poprzez telefon BSK lub dyżurny telefon kontaktowy AA. Można w ten sposób znaleźć pomoc dla pacjenta w prawie każdym miejscu i niemal natychmiast. Wspólnota AA dysponuje bowiem odpowiednimi strukturami, a także chęcią pomocy w bardzo różnych sytuacjach. Zwróciła również uwagę, że jej zdaniem od lat brakuje pewnych rozwiązań, które funkcjonują od dawna np. w USA, polegających na wytworzeniu kanałów współpracy pomiędzy poszczególnymi grupami zawodowymi mającymi styczność z alkoholikami a Anonimowymi Alkoholikami. Dotyczy to zarówno profesjonalistów pomagających alkoholikom, jak i różnych instytucji społecznych czy służb mundurowych, w szczególności straży miejskiej, która na co dzień ma styczność z alkoholikami. W takich sytuacjach może brakować nie tylko informacji o chorobie alkoholowej, lecz także wiedzy na temat postępowania z takimi osobami, a błędne zachowania, takie jak karanie czy napiętnowanie, nie są rozwiązaniem. W tym aspekcie wydaje się dużo do zrobienia dla samej Wspólnoty, jeśli chodzi o szerzenie świadomości społecznej na temat AA. Podała przykład innych krajów, gdzie np. w telewizji wyświetlane są informacje o Wspólnocie wraz z danymi kontaktowymi. Wielu ludzi nie wie nic o Wspólnocie lub ma mylne, „zmitologizowane” pojęcie o AA.

Na zakończenie poproszono również o krótkie informacje na temat propozycji częstotliwości kolejnych spotkań oraz tematów, które mogą być na nich poruszone. Jeśli chodzi o proponowaną częstotliwość spotkań AA z profesjonalistami, przewały opinii, aby odbywały się one raz na pół roku lub co kwartał. Zaproponowano wysłuchanie głosu większej liczby trzeźwiejących alkoholików i ich problemów we współpracy z profesjonalistami; pytano, jakie formy współpracy może AA zaoferować Policji, straży miejskiej i innym służbom; zaproponowano wspólną listę mailingową⁴.

Seminarium szkoleniowe z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

W dniu 21 lutego 2019 r. w Urzędzie Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy odbyło się seminarium szkoleniowe zorganizowane z okazji 84. rocznicy powstania Wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Do udziału w nim zostali zaproszeni również funkcjonariusze Centrum Szkolenia Policji, a także przedstawiciele Służby Więziennej, ośrodków pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, szkół oraz kuratorzy sądowi, psychologowie

z Komendy Głównej Policji i Komendy Stołecznej Policji, terapeuci, lekarze i duchowni. Przedstawiciele zaproszonych instytucji i podmiotów zapoznali się z działalnością Wspólnoty Anonimowych Alkoholików, opartą m.in. na Programie 12 kroków, a także wymienili się doświadczeniami wynikającymi z bieżących kontaktów ze Wspólnotą. Jednym z punktów programu seminarium była wygłoszona przeze mnie prelekcja na temat zakresu i roli współpracy CSP ze Wspólnotą AA. W swoim wystąpieniu odniosłem się m.in. do spotkań informacyjnych, cyklicznie prowadzonych w Centrum Szkolenia Policji przez przedstawicieli tej instytucji.

Warto nadmienić, że od września 2017 r. do dnia seminarium w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez Centrum Szkolenia Policji w Legionowie i realizowanych przez Wspólnotę AA wzięło udział około 460 słuchaczy CSP.

Ogólnopolskie Spotkanie Przyjaciół AA

Wspólnota Anonimowych Alkoholików w dniach 16–18 sierpnia 2019 r. obchodziła 45-lecie istnienia. Z tej okazji na kanwie współpracy zawodowej ze Wspólnotą AA zostałam zaproszona przez Region AA Mazowsze, Radę Powierników, Biuro Służby Krajowej AA na Ogólnopolskie Spotkanie Przyjaciół AA, tzw. Złot Radości, które odbywało się w Hali Widowiskowo-Sportowej „Spodek” oraz Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. Doświadczenie to przyniosło dużo korzyści. Miałam okazję po raz pierwszy uczestniczyć w ogólnopolskim mityngu („Złocie Radości”), który chyba na każdym, a już zwłaszcza na nowicjuszu, robi piorunujące wrażenie. Radość osób wytrwałych w trzeźwieniu jest tak wielka, że nie sposób jej nie dzielić razem z nimi. Ponadto możliwość udziału w różnych warsztatach i wykładach stanowiła dla mnie nieocenioną wartość poznawczą. Organizatorzy zaplanowali na tyle czas uczestnikom, że nie można było się nudzić. Było to prawdziwe święto AA.

¹ Uzyskane dane pochodzą z materiałów Biura Służby Krajowej Anonimowych Alkoholików w Polsce.

² M. Dunin, *Anonimowi Alkoholicy – instrukcja obsługi*, <https://deon.pl/inteligentne-zycie/anonimowi-alkoholicy-instrukcja-obsługi,311937> [dostęp: 18.11.2020 r.].

³ Szymon Krawiec, *Infolinia Anonimowych Alkoholików. „Mamy o 100 procent więcej połączeń”*, <https://zdrowie.wprost.pl/psychologia/uzaleznienia/10316495/infolinia-anonimowych-alkoholikow-mamy-o-100-procent-wiecej-polaczen.html>.

⁴ Na podstawie sprawozdania Wspólnoty AA ze spotkania Przyjaciół AA w Regionie AA „Warszawa” – „Kawa z AA”.

Summary

Education and prevention Cooperation of the Police Training Centre with the Community of Alcoholics Anonymous

The article in its introduction refers to the activity of the Community of Alcoholics Anonymous. Next the author of the article presents the genesis and development of cooperation of the Police Training Centre with the Community of Alcoholics Anonymous and in particular concentrates the reader's attention on the form and principles of cooperation of these two entities, presenting training values for trainees of basic professional training courses and specialist courses deriving from information meetings organised in the PTC facilities with representatives of the Community.

Tłumaczenie: Renata Cedro